

III

Ageriko bilkura

Altsasun, Iortia kulturgunean

2023ko uztailaren 1ean

Altsasuko Iortia kulturgunean, 12:00etan, Euskaltzaindiak ageriko bilkura egin du, Patxi Zabaleta euskaltzain osoa emeritu izaerara igarotzearen ondorioz, Iruñean, Nafarroako Parlamentuan, 2022ko irailaren 30eko osoko bilkuran euskaltzain oso izendatu zen Castillo Suárezen sarrera-hitzaldia egin eta dagozkion diploma eta Akademiaren ikurra emateko.

Bildu direnak:

Euskaltzain osoak: Andres Urrutia euskaltzainburua, Jean-Baptiste Coyos, *Battittu* euskaltzainburuordea, Adolfo Arejita idazkaria, Roberto González de Viñaspre diruzaina, Miriam Urkia Iker sailburua, Sagrario Aleman Jagon sailburua, Andres Alberdi, Aurelia Arkotxa, Miren Azkarate, Itxaro Borda, Andres Iñigo, Jose Irazu (*Bernardo Atxaga*), Jabier Kaltzakorta, Xabier Kintana, Joseba Lakarra, Miren Agur Meabe, Alfontso Mujika, Miren Lourdes Oñederra, Paskual Rekalde, Andoni Sagarna, Patxi Salaberri, Castillo Suárez eta Patxi Uribarren.

Ohorezko euskaltzainak: Luis Baraiazarra eta Julen Urkiza.

Euskaltzain urgazleak: Iñaki Camino, Jose Luis Erdozia, Jazinto Iturbe eta Juan Jose Zubiri.

Erramun Osa euskaltzain urgazlea eta idazkariordea, Iñaki Mendizabal Komunikazioa eta Irudia zerbitzuko arduraduna eta Ibon Usarralde Egitasmoen bateratzailea.

Unai Hualde Nafarroako Parlamentuko presidentea; Ana Ollo Nafarroako Gobernuko Herritarrekiko Harremanetako kontseilaria; Javier Ollo Altsasuko alkatea; David Oroz Sakanako Mankomunitateko presidentea eta Urdiaingo alkatea; Txomin Huarte Uharte Arakilgo alkatea; Oihana Olabe-

rria Arakilgo alkatea; Maria Isabel Bel Pozueta Espainiako Kongresuko kidea; Arantxa Izurdiaga Nafarroako Parlamentuko EH Bilduko kidea; Altsasuko eta eskualdeko herrietako zinegotziak; euskalgintzako elkarte, erakunde zein ikastoletako ordezkariak.

Euskaltzaindiko langileak: Manu Gañan Idazkaritzako teknikaria eta Itziar Luri teknikaria.

Castillo Suárez euskaltzainaren senideak eta lagunak.

Sahatsa eta Pi taldeko Olatz Garde txelo-jotzaileak, Jasone Razkin klarinete-jotzaileak eta Naroa Carrasco xirula-jotzaileak girotu dute ekitaldia, eta horretarako zenbait pieza jo dituzte.

Gaurkoan, Akademiaren barne-arauek agintzen dutenari jarraikiz, sarrera-hitzaldia egitea egokitu zaio C. Suárez euskaltzainari. Euskaltzaindiak Altsasuko Iortia kulturgunean antolatu duen ekitaldian egin du mintzaldia C. Suárezek. Aurretik, Euskaltzaindiak osoko bilkura egin du Altsasuko udaletxean.

Iortia kulturguneko atarian alfonbra gisa barreiatutako iratzeekin eta ekitaldiaren hasierako kanpai-hotsekin gogora ekarri nahi izan dute altsasuarren aspaldiko tradizioa, zeinetan uztartzen diren paisaia, uza onen babeseta iragarpenen desio onak. Ondoren, A. Urrutia euskaltzainburuak hurreratu direnak agurtu eta ekitaldiaren zertarakoa azaldu du. Horren segidan, Javier Ollo Altsasuko alkateari hitza eman dio. Alkate jaunak gonbidatuak agurtu eta ekitaldiaren garrantzia azpimarratu du, euskaltzain oso bat Euskaltzaindian sartzea ez delako egunero gertatzen den zerbait, eta are ezohikoagoa delako halako ekitaldi bat Altsasun antolatzea. Hala berean, gogoan izan ditu zenbait euskaltzain nafar euskara belaunez belaun igarotzeko orduan berebiziko lana egin dutenak.

A. Arejita Euskaltzaindiko idazkariak adierazi duenez, P. Zabaleta euskaltzain osoa emeritu izatera igarotzearen ondorioz, Euskaltzaindiak, 2022ko irailaren 30ean Iruñean, Nafarroako Parlamentuan, egindako osoko bilkuran euskaltzain oso izendatua izan zen C. Suárez. Era berean, idazkariak euskaltzain berriak 9. jarlekua hartuko duela gogorarazi du, lehenago, P. Zabaletak, Migel Olasagarrek (Damaso Intzakoa erlijio-izenez ezagunagoa) eta Jose Agerrek izan dutena, hain zuzen. Azalpen horien ostean, S. Aleman eta M.A. Meabe euskaltzainek C. Suárez euskaltzaingaia lagundu dute Iortia kulturguneko aretora sartzen sarrera-hitzaldia irakur dezan.

Landareak hizpide hartuta harilkatu ditu berorren bizitzan eragina izan duten poema-liburuak Maitasunaren botanika izeneko hitzaldian C. Suárezek. Orobat, beregan eta bere idazkietan eragina izan duten poema-liburuak izan ditu gogoan. Bada, euskal poesia garaikidetik hainbat liburu eta egile hautatu ditu euskaltzain berriak. Hitzaldian zehar Jose Luis Otamendi, Harkaitz Cano, Jon Gerediaga, Igor Estankona, Rikardo Arregi Díaz de Heredia, Miren Agur Meabe, Leire Bilbao, Amaia Lasa eta Bernardo Atxagaren poemak hautatu ditu, bizipen pertsonalekin eta landareekin kateatu dituenak. Hautatutako landareok idazlearen poetikaren ezaugarriak erakutsi dituzte hitzaldian zehar, hala nola idazteko ausardia, ekintzailetza politikoa, oroimena, hiztegigintza, biziraupenerako gogoia eta abar.

M.A. Meabek gutun bidez eman dio erantzuna. Poetikari eta estetikari buruzko gogoeta intimo modura jorratuta, nafar poetaren gai batzuk aipatu ditu —galera, bakardadea, maitasuna, mina, langintza, erresistentzia...— eta mundu zabaleko beste idazle batzuen pasarteekin lotu ditu, hala nola Emily Dickinsonekin.

Erantzunaren ostean, euskaltzain berriak karguaren zina egin du «Euskaltzaindiaren xede eta helburuei eta euskaltzain izateari dagozkien eginkizunak zintzo eta leialki» beteko dituela esanez, eta euskaltzain osoaren domina, diploma eta ikurra jaso ditu A. Urrutia euskaltzainburuaren eskutik.

C. Suárezen Alaska poema-liburuari keinua eginez, Juantxo Zeberio musikariaren doinuek eta Irene Larrazak errezipitatutako poemek girotu dute euskaltzainek euskaltzain berriari zorionak eman eta euskaltzain berria besarkatu duten unea.

Ekitaldi akademikoaren ostean, Javier Ollo Altsasuko alkateak ohorezko makila oparitu dio C. Suárezi.

13:40an eman zaio amaiera ekitaldiari, A. Urrutia euskaltzainburuak Altsasuko herriari eta herritarrei adierazitako esker oneko hitzak entzun ondotik.

Ondoren, Iortia kulturgunearen aurrealdean, giro alaian, Altsasuko zortzikoa dantzatu dute dantzari, agintari eta herritarrek.

Era berean, ekitaldira hurbildutakoek zintzurra busti eta gozatzeko aukera izan dute Altsasuko Udalak eskaini duen auzatean, hau da, jai edo ospakizun baten jiran, Sakanako udalek egin ohi duten otamen arinean.

Andres Urrutia
Euskaltzainburua

Adolfo Arejita
Idazkaria